

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Pars Prima. De Ivrisdictione Et Foro Competenti. Pars Secunda. De Præeinentiis & Præcedentiis

**Luca, Giovanni Battista de
Coloniae Agrippinae, 1691**

Disc. IX. Messanen. Erectionis Collegiatæ. Erectio Collegiatæ an concedenda sit Ecclesiæ filiali, seu inferiori in præjudicium Ecclesiæ Matricis, seu dignioris, Et quatenùs concessa sit, quæ ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74087](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74087)

rantia; Omiffa enim celebratio Miffæ Conventualis in diebus feriatis parum concludit, nam etiam in ipsamet Urbe habemus plures Collegiatis, in quibus non nisi diebus Festivis Miffa Conventualis celebratur, istud enim signum quotidianæ celebrationis diætæ Miffæ, & officii, benè procedit affirmativè, sed non concludit negativè, cum in proposito deferri soleat consuetudini.

Et quoad justificationem alterius tituli diversi, antiquæ scilicet erectionis in Parochialem, cum aliquo numero Beneficiorum, Tunc unus titulus præsumitur melior, ac dicitur alterius tituli exclusivus, quando principaliter producitur ab ipsa parte tanquam suus titulus, suæque intentionis principale fundamentum, quodque talis titulus sit cum altero incompatibilis, ita ut unus sit alterius exclusivus, ut benè per Lanar. *conf. 94. Gregor. & Adm. decis. 333. Rot. decis. 29. part. 7. recent. cum aliis in Sabin. sub titul. de Regal. disc. 47.* ubi magis expresse de ista conclusione.

Hæc autem in præfenti cessabant, quoniam dicta erectio in Parochialem, exhibita non erat ab hac parte pro fundamento suæ intentionis, sed ab oppositoribus, Et quod magis, non est titulus incompatibilis, quoniam stant benè simul, prius istam Ecclesiam erectam fuisse in Parochialem, deinde verò tractu temporis, ejus redditibus, aliisque qualitatibus excrecentibus, mutasse statum, atque erectam fuisse in Collegiatam, ut ferè omnium Collegiatarum, ac multarum Cathedralium conditio fuit, ut patet ex *disco. seq. in Messanen. & aliis.*

Quoverò ad alterum punctum, seu inspectionem super qualitate insignis, Dicebam pariter istam esse quæstionem facti potius quam iuris, quoniam ut benè & latè habetur *decis. 29. part. 2. divers.* quæ est in materia magistralis, ista dicitur materia arbitraria, ad instar probationis nobilitatis, regulanda ex publica voce & fama, & communi reputatione, necnon Ecclesiæ structura, numero & qualitate Canonicatum, & similibus circumstantiis, quibus omnibus in hac facti specie spectatis, videbatur pro hujusmodi qualitate probabilius respondendum esse, etiamsi res esset in fieri, atque ex integro decidenda, Tum ob Ecclesiæ structuram materiale, ejusque statum, Tum ex communi fama & reputatione, ac etiam ex qualitate hujus Oppidi, quod stante frequenti usu Civitatum, in Regno Neapolitano plures ex istis in populi numero, opulentia, & aliis qualitatibus superat; Fortius verò ex dicta circumstantia residentia Episcopalis, ita ut Cathedraliis partes potius explicet, ac figuram faciat; Multò magis cum sit res jam decisa per Sacri Congregationem; Si enim in arbitrariis difficile, ac rarum est convincere simplicem Judicem de injustitiis, *Gregor. decis. 106. num. 2. Rouit. super pragm. in rubr. de appell. num. 25. & seqq.* ubi allegantur *Bal. Innocent. & ceteri* Multò minus id practicabile dicebam in declaratione tam supremi Magistratus, munita etiam confirmatione Apostolica, pro quarum retractione patens in-justitia desideranda videtur.

**

MESSANEN. ERECTIONIS COLLEGIATÆ

PRO
ECCLESIA S. Mariæ
TORTORETI,
CUM
ECCLESIA S. NICOLAI.

Casus disputatus in Rota decisus, pro Ecclesia S. Nicolai.

Erectio Collegiatæ an concedenda sit Ecclesiæ filiali, seu inferiori in præjudicium Ecclesiæ Matricis, seu dignioris, Et quatenus concessa sit, quæ requiratur pro hujusmodi concessionis justificatione & executione, Et de effectibus exinde resultantibus.

SUMMARIUM.

- 1 *Facti series.*
- 2 *Deciso causa.*
- 3 *De punctis seu inspectionibus controversis.*
- 4 *Si Ecclesia filialis & inferior novum Collegiatam, seu Cathedralium statum assumat, præcedit eius matricem seu digniorem.*
- 5 *Etiamsi non adesset derogatio iuristerie, vel adesset clausula sine præjudicio.*
- 6 *Si eadem dignitas vel qualitas postea obvenit digniori, non per hoc præcedit illum, qui alias minus dignus, qualitatem obinuerat.*
- 7 *Declaratur.*
- 8 *Litteræ Apostolicae sunt justificanda, ut executionem mereantur.*
- 9 *Quando omnia in litteris narrata sint justificanda, & qua non.*
- 10 *Falsitas expressorum quando non vitiet gratiam.*
- 11 *Quæ sint requisita substantialia erectionis Collegiatæ.*
- 12 *Narrativa consolationis populi, de quo populo intelligi debeat.*
- 13 *Quomodo consideretur incrementum Divini cultus.*
- 14 *Petita reintegratio supponit possessionem penes alium.*
- 15 *Sufficit justificare narrativam de facto.*
- 16 *Gratia quæ scandalum parere possunt, sunt retractanda.*
- 17 *An & quando ad executorem perineat inspicere de gratia vitio non legali.*
- 18 *Principi est replicandum, & interim ab executione abstinendum.*

DISC. IX.

NOppido Tortoreti antiquitus una aderat Ecclesia Parochialis sub invocatione S. Nicolai, cum Rectore, seu Presbytero ritus Græci, sub quo ille populus vivebat; Cùm autem tractu temporis ritus etiam Latinus inibi introductus esset, Hinc proinde erecta etiam fuit altera Ecclesia Parochialis sub invocatione S. Mariæ, cum Presbytero, sub Rectore ritus Latini, ita distincto populo sub utroque ritu vivente, donec

donec ex Archiepiscoporum diligentia, per omnes ferè utriusque Siciliae Regni Praesules adhibita, totus populus ad ritum Latinum redactus est, ad quem proinde dicta Ecclesia S. Nicolai conversa fuit, undè remanserunt duæ Ecclesie Parochiales, cum distinctione Regionum, seu contrararum, quarum singulae juxta ferè communem eorum Regnorum, ac etiam Hispaniarum usum, ultra Rectorem habere consueverunt, ob populi amplitudinem, magnam copiam Cappellanorum, & Clericorum nationalium, quorum sunt recepticia, ita ut de facto duarum magnarum Collegiarum figuram facerent, Atque, vel ob antiquam ritus diversitatem, vel ob ferè communem usum, inter istas Ecclesias earumque respectivè Clerum, & populum, ab antiquo multæ fuerunt æmulationes, & controversiæ, ex quibus diversis temporibus gravia prodierunt scandala, præsertim verò circa præminentiam matricitatis, quam Ecclesia S. Nicolai prætendebat, utpotè naturaliter prima, & antiquior in loco, ill. verò S. Mariae utpotè prima, & antiquior in ritu, ad quem altera successivè conversa fuerat, Undè usque ab Anno 1606. reperitur desuper commissa causa in Rota, ubi aliquibus testibus hinc inde inductis, ulteriorem progressum non habuit, sed controversiis, & æmulationibus continuantibus, de facto Ecclesia S. Mariae in possessione matricitatis fuit, atque in Synodis, aliisque congressibus dignior reputata; Obvenerunt autem aliquibus hæreditatibus, & bonis in Ecclesiam S. Nicolai, ad hunc præcisum effectum relicta, parandi scilicet expensas pro obtinenda erectione in Collegiatam, erectio prædicta à Sede Apostolica obtenta fuit, expeditisque literis Apostolicis directis Archiepiscopo, coram isto ad impedendam dictarum literarum executionem se opposuerunt Rector, & Clerus S. Mariae, undè dictus Archiepiscopus ad evitanda scandala, negotium denudè remisit ad Sanctissimum, vel Datarium, ideoque plures habitæ fuerunt disputationes coram Datarario, qui demum commisit causam in Rota, ubi coram Cerro dato dubio, *An literæ super hujusmodi erectione essent justificandæ, ita ut essent exequendæ*, sub die 26. Junii 1661. affirmativa prodidit resolutio ad favorem Ecclesie S. Nicolai, cui oppositores acquieverunt, sed quod sciam, causa ulteriorem progressum non habuit, nisi juxta illius Regni usum, lis in ea Monarchia desuper introducta sit.

In prædictis igitur disputationibus habitis, tam coram Datarario, quam in Rota, in quibus ego scribebam pro Ecclesia S. Mariae succumbente, ac etiam in congressibus Advocatorum pro causæ directione, juxta laudabilem Curie stylum habitis, quamvis hæc pars instaret pro d. gratiæ revocatione, attamen ab initio desperatum opus reputatum fuit auctoritativam retractationem obtinere, ideoque de duobus principaliter actum fuit, Primum dum res agebatur coram Datarario, an expediret impetrare contumilem erectionem, à Dataria jam oblatam, ita ut exinde resultaret finis conservandi antiquam præminentiam, cujus respectu hujusmodi oppositio fiebat; Et secundò in Rota, An dictæ literæ essent sufficienter justificatæ, ita ut mererentur executionem necnè, & quæ partes narrativae in hujusmodi erectionibus ad eorum validitatem, & executionem perneceessè justificari deberent, & quæ non.

Quatenus igitur pertinet ad primum punctum, de quo actum fuit solum in congressibus, & aliquali-

ter coram Datarario, Ego scribens pro Ecclesia Matrice S. Mariae, fui in voto, cui cæteri adhaeserunt, istam esse diligentiam cum inani sumptu non futuram, quoniam quicquid erroneè dicat *Vame-fus cons. 10. in Canonicis*, cujus auctoritati proinde satis mirabar adeò deferri in *Casarangustana Cathedralitatis*, de qua supra eodem tituli. disc. 5. Certum est, quod dicta Ecclesia S. Nicolai, in Collegiatam præcedenter jam erecta, quamvis aliàs esset filialis, & inferior, ita effecta erat dignior, & major, ob novam supervenientem majorem qualitatem, novumque statum, diversi, ac majoris ordinis, juxta magistralem passimque receptam *de off. 1445. Seraphin.* ubi firmatur id procedere, quamvis nova erectio nullam contineret derogationem juris tertii, ac regulæ de jure tertii quæsto non tollend. quoniam cum hujusmodi gratiæ sint perneceessè, & de sui natura præjudiciales, ideo dicta derogatio non requiritur, ut habetur etiam in *Burgen. erectionis hoc eodem tituli. disc. 6. & in aliis.*

Quinimò, etiamsi adesset expressa præservativa clausula, *sine præiudicio*, adhuc tamen illa in proposito non est operativa, quia intelligitur in aliis, quam in expressis, ac iis, quæ de jure, ac natura rei resultant, Et consequenter ubi etià ista aliàs major, & dignior Ecclesia in statu Parochialitatis hunc novum statum Collegialitatis assumpsisset, attamen cum esset posterior, non potuisset præminentiam prætere, cum in hoc novo, & diverso statu dicta altera Ecclesia esset antiquior.

Si enim junior, seu inferior Episcopus efficeretur Archiepiscopus, utique præminentiam obtineret supra Episcopum aliàs antiquiorem, & digniorem, qui si deinde Archiepiscopus pariter crearetur, locum cedere deberet dicto Archiepiscopo priùs creato, quamvis in statu Episcopali iste posterior Archiepiscopus esset antiquior, & dignior, quoniam attenditur concursus in hoc novo, & diverso statu majori, non curato statu antiquiori, nisi promotio utriusque ita sequeretur, quod licet naturaliter, & de facto diverso tempore sequuta esset, attamen reputaretur contemporanea, quo casu tanquam inter insimul promotos attenditur antiquior præminentia, ut contingit in promotionibus Cardinalium, quoniam si in eodem Consistorio eademque promotione aliqui declarentur, alii verò referrentur in peccore, Tunc illi, qui reservati sunt, quamvis ex temporis intervallo, & ad annos publicarentur, utpotè ex tunc promoti, suum occupant locum, & præcedunt jam antecederent declaratos, quia dicuntur Cardinales ab initio, atque successiva publicatio nihil facit de novo, sed solum aperuit quid jam factum sit, & insit, juxta textum in *l. adeo 7. ff. de acquiren. rerum dominio*, ubi ponitur exemplum excipientis grana à spicis, & habetur præsertim actum *sub titul. de pensionibus* in proposito pensionis, quæ super Ecclesiis in Consistorio reservatur pro una, vel pluribus personis nominandis, quia si nominationes diversis temporibus sequantur, non tamen exinde resultat prælatio, sed jure retractionis omnes dicuntur æquales, & contemporanei, nisi aliàs expresse cautum, ex ibi deductis cum similibus.

Quo verò ad alterum punctum disputatum in Rota super deneganda executione literarum hujusmodi erectionis, non dubitabatur de jure, literas prædictas esse justificandas, ut executionem mererentur, ut ultra generalia, de quibus satis sequenter

quenter in materia beneficii, in his terminis specialibus patet ex decisione 258. 283. & 284. part. 7. recent. ubi disputatur de consimili erectione Collegiatae, quam Inquisitor Melevisitanus exequi reculaverat, undè causa commissa fuit in Rota, eodem adamussim modo, quo in presenti sequutum est; Et in una Siracusana præeminentiarum, cum Gregorius XIII. erexisset in matricem Ecclesiam S. Agrippinae Oppidi Mincii, se opponentibus Ecclesiis S. Petri, & S. Mariae, commissa fuit causa in Rota, quæ sub die 26. Febr. 1586. coram Bualo respondit gratiam non esse justificatam, & non mereri executionem, cum similibus.

Quare disputationis punctus erat in eo, an, & quæ narrativæ partes essent justificandæ, quoniam dicebant scribes in contrarium, & bene, tunc omnia in literis narrata justificanda esse, quando quilibet narrativa de se non sufficiat, ita ut omnes partes coequaliter concurrerent ad gratiæ concessionem, juxta decisionem Caputaquen. 240. nu. 2. part. 2. Secus autem ubi agitur de illis narrativis, quæ non concernunt substantialia, quoniam falsitas expressorum, quæ necessaria non sunt, non vitiat gratiam, ubi præsertim non constat eam fuisse dolosam dec. 70. num. 2. descriptis in antiquis Pat. dec. 187. num. 2. lib. 1. Coccin. dec. 236. num. 3. Merlin. decis. 563. num. 6. decis. 288. nu. 1. post. 2. volum. conf. Farinac. 536. n. 2. part. 4. recent. tom. 3.

In hoc autem erat discrepantia inter scribentes hinc inde; Ego enim & cæteri scribentes pro oppositoribus dicebamus, omnes narrativæ partes justificandas esse, non solum circa congruam dotem, & populi frequentiam, sed etiam circa ejusdem populi consolationem, & desiderium, divini cultus incrementum, quorum neutrum justificabatur, quoniam in facto constabat, majorem partem populi vivere sub cura Ecclesiæ S. Mariae, & consequenter tristitiam, & afflictionem de hoc potius sentire, Nullumque resulabat Divini cultus incrementum, dum etiam ante hujusmodi erectionem, ad instar Ecclesiæ Collegiatae. Missa Conventualis, aliaque Divina officia celebrari solebant, ijdemque aderant Sacerdotes, & Clerici, ita ut ex hujusmodi status innovatione, neque in numero ministrantium, neque in ipso ministerio, minusque in augmento distributionum, vel emolumentorum adesset tale incrementum.

Verùm, reflectendo ad veritatem, ista videbantur parum tuta fundamenta, undè propterea dicta resolutio probabilis visa est, quoniam duo videntur hujusmodi erectionum requisita substantialia, quæ Papam movere solent ad gratiam concedendam, scilicet congrua dos, & populi frequentia, seu qualitas, juxta formulam positam per Pirr. Corrad. in praxi benefical. lib. 2. sub n. 4. & habetur in specie apud Seraphin. decis. 330. num. 1. & dicta decis. 258. num. 9. cum sequent. part. 7. recent. Reliqua verò proveniunt ex consueto formulario, & ad coherestationem; Ac etiam quia de natura erectionis perneccesse ista inesse dicuntur, quoad consolationem scilicet populi ejusdem Ecclesiæ, cui præeminentialis qualitas conceditur, Et sic discretivè de populo illius, non autem de illo aliarum Ecclesiarum, seu totius loci in universum, nam aliàs nunquam hujusmodi gratiæ essent verificabiles, cum ut supra sint de sui natura præjudiciales, atque posita lite super gratiæ executione, perneccesse supponere oppositoribus, quibus, eorumque subditis, & adherentibus id parum grarum existat.

Et quoad cultum, adhuc ille incrementum recipere dicitur, quamvis ejus usus de facto non alteraretur, dum alteratio resultat ratione habitus, seu necessitatis, quoniam Missa Conventualis, aliaque divina officia, quæ prius erant in facultate, ita evaserunt necessitatis.

Objiciebamus quoque de vitio subreptionis, vel obreptionis, ob narratam qualitatem matricitatis, quæ movere potuit Papam, ita agnoscentem nemini præjudicare, dum circumscripta etiam hac nova qualitate, tanquam Ecclesia matrix super alias præeminentiâ habebat; Verùm, & hoc erat leve fundamentum quoniam narrata non fuerat matricitas actualis, ejusque pacifica possessio de presenti, sed solum præsentio hujusmodi antiquæ qualitatis, cū pendentia litis in Rota super reintegracione, quæ supponit possessionem penès alios existere dec. 523. n. 4. & 5. & 595. n. 1. & 2. apud Post de manut. & passim, ideoque sufficit narrativam justificari de facto, eo modo, quo sequuta fuit dec. 305. n. 11. part. 9. rec. & in materia beneficii frequenter.

Instituebamus demum super scandalis, & inconvenientibus, de quibus, juxta ejusdem Archiepiscopi relationem, ex hujusmodi innovatione satistimeri poterat, undè propterea dicebamus, gratias, quæ scandalum parere possunt, exequendas non esse, sed retractandas ad text. in cap. cum tenemur de prabendis, bene Oldrad. conf. 262. num. 2. in fine, ibi, quia ex hoc populo dicitur graviter scandalizatus, & propter scandalum nedum factum Episcopi debet cessare, sed etiam gratia Domini Papæ, Sed pariter istud erat fragile fundamentum, præsertim in Rota, quoniam ad Judicem, cui commissa est gratiæ executio, pertinet solum inspicere, an illa esset justificata, ita ut juxta tramites juris mereatur executionem, non autem inspicere de iis, quæ politicos ac prudentiales respectus percutiunt; Potissimè verò ubi Princeps qui gratiam concessit, est præsens, undè ad eum promptus est recursus, cum per executorem de hujusmodi motivis respectus haberi debeat Principe absente, ad effectum eam certiorandi de inconvenientibus vel respectivè præjudiciis, quoniam Principi est replicandum, ac interim à gratiæ per eum concessæ executione abstinendum, quoties constat probaliter eundem Principem de facti circumstantiis certioratum non fuisse concessurum, vel esse retractaturum, ut cæteris allegatis Rugerius conf. 24. Farinac. quæst. 97. num. 39. Civiac. contr. 59. nu. 13. Apont. de potestate Proreg. titul. de abundat. Civitat. §. 3. num. 14. & seqq. Capic. Latr. decis. 190. num. 31. & practicum quotidie in Cardinalibus Legatis Papæ replicantibus, ac interim abstinentibus ab exequendis gratiis per eum concessis, frequentius verò in Proregibus Regnorum utriusque Siciliae, & Governatore Mediolani super gratiis à Rege Catholico concessis, Atque inter plura frequentia exempla meo tempore practicata, illud præsertim Egomet habui præmanibus, concessionis factæ per Regem Catholicum Principi Nicolao Ludovico de Principatu Salerni, quoniam Comes de Ognate Prorex Neapolis, denegando executionem, Regi replicavit, atque non contentus prima replicatione, secundam adjecit post reiteratos ordines, ita & taliter, quod concessio effectum sortita non fuit, Potissimè verò, ac extra controversiam in hac facti specie, quoniam hæc oppositio facta erat Papæ seu Datario qui est ejus organum, & tamen ea neglecta remissa fuit executio ad Rotam prout de jure. Multa

Multa etiam ex hac parte dicebantur circa insufficientiam dotis, ob vincula & malas qualitates bonorum, de quibus tamen utpotè in facto consistentibus, non pertinebat ad Advocatos agere, sed adhuc Rotæ visum fuit objecta, nullam vel modicam habere substantiam ad effectum de quo agebatur.

**MEDIOLANEN.
ERECTIONIS
CONFRATERNITATIS**
& aliarum controversiarum aliarum Dicecesum inter partes respectivè
ut infra.

Casus disputatus in Sacris Congregationibus Concilii, Episcoporum, & Rituum & decisum ut infra.

An & quando uni Ecclesiæ; Collegio, Confraternitati, vel personæ competat jus seu præ eminentia impediendi alteram, nè eadem celebret solemnitates, seu eadem utatur denominatione vel titulo, aliosque actus præ eminentiales confirmiles exerceat.

S U M M A R I U M.

- 1 **F**Acti series.
- 2 De Constitutione Gregor. XIII. moderatoria Privilegiorum Regularibus concessorum per Pium V.
- 3 De intelligentia Constitutionis Pii V. super Congregatione Rosarii.
- 4 Auctoritati Ordinarii loci non censetur in Privilegiis derogatum.
- 5 Regulares dicuntur ministri Episcopi, eiusque subditi in concernentibus Divinorum ministracionem populo.
- 6 Congregationes, & Confraternitates non nisi de Ordinarii loci licentia erigi possunt.
- 7 Quomodo intelligenda sint privilegia Religionis S. Dominici circa Rosarium.
- 8 De Constitutione II. Clem. VIII. non erigendi plures Confraternitates eiusdem tituli, vel instituti.
- 9 In eadem Ecclesia permittenda non est erectio plurimum Altarium ejusdem Invocationes.
- 10 An quis possit prohibere alteri ejusdem nominis vel cognominis usum.
- 11 De distantia servanda inter Ecclesias, & Monasteria.
- 12 De conclusione, de qua n. 8. & quomodo illa practicari ac intelligi debeat.
- 13 Quatenus eiusdem instituti plures adsint Confraternitates, quomodo solemnitas per eas celebrari debeat.

D I S C. X.

Ircà initia Advocationis, quibus ex Curia stylo huiusmodi negotia magis congrua esse solent, plures tractavi controversias in Sacris Congregationibus Concilii, Episcoporum & Rituum, super præ eminentiis Ecclesiasticis, præsertim verò in una

Mediolanen. Cùm enim in Ecclesia Collegiata S. Laurentii Mediolani, aliisque Ecclesiis, cum Archiepiscopi auctoritate erectæ essent aliquæ Confraternitates sub invocatione Sanctissimi Rosarii, se opposuerunt PP. S. Dominici, prætendentes huiusmodi erectiones fieri non potuisse, Tum ob alias Confraternitates sub eadem invocatione, & titulo jam erectas & existentes, Tum ex *Constit. 86. Pii V.* disponente, ut non nisi de consensu Pat. Generalis d. Religionis, ad huiusmodi erectiones procedi valeat, Undè introducta causa in Sacra Rituum Congregatione, prodit resolutio pro ipsarum Confraternitatum valida erectione, dummodò tamen major solemnitas Rosarii diversis temporibus & diebus respectivè ad tollendas confusiones ac æmulationes celebraretur.

In hac autem disputatione, scribens pro dicta Ecclesia S. Laurentii aliisque Confraternitatibus, seu Ecclesiis, duas constituebam inspectiones, Uenam circa dictam Constitutionem 86. Pii V. Alteram in terminis juris communis; Quoad primam, quicquid sit, an huiusmodi Constitutio contineretur sub generica abrogatione facta per Gregorium XIII. successorem *Constit. IX. §. 6.* de privilegiis quæ cum nimia liberalitate per Pium V. Regularibus concessa fuerant, redactis ad terminos juris communis, & Sacr. Concil. Trid. Adhuc admissa ejusdem Constitutionis substantia, dicebam, etiam cum sensu veritatis, eam procedere, ac intelligendam esse respectu aliorum Regularium, seu etiam sæcularium inferiorum, nè scilicet in eorum Ecclesiis vel Capellis huiusmodi erectiones facere possent sine consensu Generalis illius Religionis, cujus istud est particulare institutum; Secus autem ubi id æquum cum auctoritate Episcopi, seu alterius Ordinarii loci, qui pro animarum salute, vel populorum spirituali consolatione, ita expedire iudicet, quoniam, cùm dicta Constitutio nullam Episcoporum seu Ordinariorum mentionem faciat, neque eorum adimat auctoritatem, ista semper in huiusmodi particulatibus privilegiis excepta censetur, ex collectis apud *Rotas dec. 2. 8.* & habetur occasione privilegiorum super exemptione frequenter sub tit. de jurisdictione.

Ut enim habetur *dict. tit. de jurisdictione præsertim in Panormitana, disc. 31.* Regulares quantumvis exempti & privilegiati, circa ea quæ concernunt Divinorum administrationem populo, dicuntur operarii in vinea Domini, subordinati proindè Episcopo vel Ordinario, qui est illius vineæ Præfectus, & major Custos, sive dicuntur ministrantes illius gregis, cujus Episcopus, vel Ordinarius est Pastor; Et consequenter prorsus improbabile dicebam, quod Ordinarius, & Superior, dependentiam habere debeat à subditis & inferioribus, solumque ponderabam huiusmodi Religiosos, ex dictæ Constitutionis dispositione vel ratione, dicendos esse legitimos contradictores, atque aliquod peculiare jus habere se opponendi huiusmodi novis erectionibus coram Ordinario, cujus tamen potestas exindè coactata non remaneat, determinandi id quod ex locorum qualitate, aliisque circumstantiis magis expedire iudicaverit.

Quod clarè comprobari observabam ex *Constitutione 21. Sixti V. §. 5.* per quam dicto Generali conceditur facultas erigendi huiusmodi Societates vel Congregationes, ubi jam erectæ non adessent, de Ordinarii tamè loci licentia & consensu, ergo prorsus vanum est assumptum, quod huiusmodi facultas competeret privativè ad ipsum Ordinarium; Et clarius